

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1367 52, 58, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 58¹ STRAIPSNIU PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotosios institucijos pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2025 m. gruodžio 16 d. raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-1380	
1.1.	„SPIĮ projekto 3 straipsnyje dėstomame Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 58 ¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte turi būti nustatytos sąlygos, atvejai, kada piniginė bauda būtų skiriama, „kaip papildoma poveikio priemonė“.“	Atsižvelgta iš dalies. SPIĮ 58 ¹ straipsnio 1 dalies 1 punkto pradžioje nurodyta: „1) visais atvejais kaip papildoma poveikio priemonė.....“, kad būtų aišku, jog piniginė bauda skiriama visais atvejais, kai įstaigai taikoma SPIĮ 58 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta poveikio priemonė arba SPIĮ 58 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyta poveikio priemonė (tik tuo atveju, kai licencijos galiojimas panaikinamas šio įstatymo 5 straipsnio 14 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu), ir kad tai yra vienintelė šios baudos skyrimo sąlyga.
1.2.	„Siūlytina įvertinti SPIĮ projekto 3 straipsnyje dėstomame Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 58 ¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte teikiamo siūlymo būtinumą. Manytina, vertinamas atvejis patektų į prieš tai dėstomame punkte aptartą atvejį.“	Neatsižvelgta. SPIĮ 58 ¹ straipsnio 1 dalies 1 punktas neapima 58 ¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų atvejų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad SPIĮ 58 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta poveikio priemonė – visų ar dalies licencijoje asmens sveikatos priežiūros veiklai (toliau – licencija) nurodytų paslaugų teikimo sustabdymas – nėra tapati poveikio priemonei, nurodytai SPIĮ 5 straipsnio 11 dalyje, reglamentuojančioje licencijos galiojimo sustabdymą. SPIĮ 5 straipsnio 11 dalies 2 punkte nurodytas vienas iš licencijos galiojimo sustabdymo pagrindų – kai asmens sveikatos priežiūros įstaiga pažeidžia SPIĮ 5 straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus. Kaip nurodyta įstatymų projektų aiškinamajame rašte, piniginė bauda bus taikoma visais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar asmens sveikatos priežiūros įstaiga pašalins pažeidimus, ar dėl nustatytų pažeidimų bus stabdomas licencijos ar jos dalies galiojimas, ar ji pati prašys stabdyti ar naikinti savo licencijos ar jos dalies galiojimą. Tokiu būdu bus užtikrinamas įstaigos atsakomybės už padarytus pažeidimus neišvengiamumas ir didesnės įstatymais saugomos vertybės – pacientų sveikatos ir gyvybės – apsauga.
2.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2025 m. gruodžio 3 d. raštas Nr. 3-3876	

	<p>„SPIĮ projekto 2 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 58 straipsnio 1 dalis papildoma nauju 5 punktu, kuris nustato, kad šiame įstatyme nurodytos įstaigų veiklą kontroliuojančios valstybės institucijos pagal kompetenciją turi teisę sustabdyti ar panaikinti įstaigos licencijos ar jos dalies galiojimą. Šis papildymas yra perteklinis, nes licencijos ar jos dalies galiojimą pagal kompetenciją turi teisę panaikinti tik tą licenciją išdavusi Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kuriai šie įgaliojimai suteikti galiojančio Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi. Siūlome perteklinės nuostatos atsisakyti.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vienas iš SPIĮ projekto tikslų – sisteminis, aiškus ir nuoseklus SPIĮ nurodytų poveikio priemonių reglamentavimas. Dėl šios priežasties visos poveikio priemonės įtraukiamos į SPIĮ 58 straipsnį. Tai, kad SPIĮ 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VASPVT) <i>inter alia</i> turi teisę stabdyti įstaigų licencijų galiojimą, neužkerta kelio (aiškumo ir sisteminio reglamentavimo tikslu) šią nuostatą nurodyti ir SPIĮ 58 straipsnio 1 dalyje.</p>
3.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2025 m. gruodžio 2 d. raštas Nr. 1D-5350	
3.1.	<p>„Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 52, 58 ir 59 straipsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo 58¹ straipsniu įstatymo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (toliau – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) 58 straipsnio 3 dalyje nurodyta šiame įstatyme nurodytų įstaigų veiklą kontroliuojančių institucijų sprendimų dėl kontrolės priemonių ar sankcijų taikymo apskundimo tvarka.</p> <p>Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio nuostatas, siūlytume išplėsti galimybes apskusti šiame įstatyme nurodytų įstaigų veiklą kontroliuojančių institucijų sprendimus, numatant, kad jie gali būti apskundžiami ne tik Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, bet Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka tai pačiai sprendimą dėl kontrolės priemonių ar sankcijų taikymo priėmusiai kontroliuojančiai institucijai.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>SPIĮ projektu tikslingai siekiama nustatyti kitokį reglamentavimą nei Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnyje, nes VASPVT, kuri daugiausia ir taiko Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme numatytas poveikio priemones, šiuo metu turi 82 pareigybės, neturi pavaldžių įstaigų ir teritorinių padalinių. Be to, dalis patikrinimų, po kurių taikomos poveikio priemonės, užtrunka iki 8 mėn., atliekant patikrinimus ir taikant poveikio priemones dalyvauja geriausi teisininkai bei darbuotojai, turintys medicininį išsilavinimą. Todėl apskundimo galimybių didinimas labai padidintų administracinę naštą VASPVT, prireiktų papildomų finansinių ir žmogiškųjų išteklių ūkio subjektų priežiūrai vykdyti ir dėl patikrinimų specifikos, reikalaujančios gilios analizės, nebūtų efektyvus.</p> <p>Be to, Viešojo administravimo įstatymo 35 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad sprendimas ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo byloje gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.</p>
3.2.	<p>„Jeigu būtų atsižvelgta į prieš tai pateiktą pastabą, tuomet reikėtų, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 2 ir 3 dalimis, patikslinti ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 58¹ straipsnio 5 dalies 2 sakinį nurodant, kad apskundus sprendimą skirti baudą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo <i>administracinės procedūros sprendimo priėmimo</i> ar teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.</p>	<p>Neatsižvelgta,</p> <p>nes neatsižvelgta į prieš tai nurodytą pastabą.</p>

	Ši pastaba taip pat taikytina ir Sveikatos draudimo įstatymo 31 ² straipsnio 4 daliai.“	
3.3.	<p>„Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seime 2024 m. birželio 25 d. buvo priimtas <i>Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2805</i> (toliau – MAĮ), kurio tikslas yra efektyvinti prievolių valstybei administravimą, išvengiant funkcijų dubliavimo ir veiklą organizuojant vieno langelio principu, pavedant jį vykdyti vienam administratoriui – Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos, sudaryti sąlygas administravimo procesą skaitmenizuoti ir unifikuoti. Siekiant sistemškai suderinti su MAĮ pakeitimais susijusius įstatymus, Finansų ministerija kartu su kitomis institucijomis parengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 759 „Dėl su Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIV-2805 susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pateikė Seimui svarstyti su MAĮ susijusių įstatymų projektus, įskaitant ir Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 48 straipsnis yra minimas pateiktų derinti įstatymų projektų aiškinamajame rašte kalbant apie išieškojimą).</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlytume įvertinti pateiktų derinti įstatymų projektų santykį su MAĮ ir su MAĮ susijusiais įstatymų projektais bei, prireikus, atlikti reikiamus patikslinimus (pvz. derinant su MAĮ „piniginės baudos“ sąvoką keisti į „ekonominės piniginės sankcijos“ sąvoką).“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projektas buvo pateiktas derinti Finansų ministerijai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai ir, kaip rodo jų pastabos, buvo įvertintas dėl atitikties minimam MAĮ. Pagal nurodytų institucijų pastabas buvo patikslinta SPIĮ projekto 58¹ straipsnio 7 dalis, nustatyta vėlesnė SPIĮ projekto įsigaliojimo data, todėl laikytina, kad pataisytas SPIĮ projektas yra suderintas su MAĮ.</p>
4.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2025 m. gruodžio 4 d. raštas Nr. 4-01-11236	
	<p>„Įstatymų projektais, be kita ko, atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo ir korupcijos rizikos analizės išvadose pateiktas pastabas, siūloma stiprinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų (toliau – subjektai) priežiūrą, griežtinti sankcijas už pažeidimus, nustatyti naujas poveikio ir kontrolės priemones ir kt. Dėkojame, kad į pateiktas pastabas buvo atsižvelgta.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Iš esmės pritariame pasiūlymui, tačiau Viešojo administravimo įstatymo 37 straipsnio 6 dalyje (redakcija įsigalioja nuo 2026 m. gegužės 1 d. VIII-1234 Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (e-tar.lt)) numatyta:</p> <p>„6. Siekdamas užtikrinti pažeidimų atgrasomąjį poveikį, visuomenės ir suinteresuotųjų asmenų informavimą apie ūkio subjekto patikimumą,</p>

	<p>Papildomai atkreipiame dėmesį, kad nei pagal dabar galiojantį teisinį reglamentavimą, nei pagal Įstatymų projektus nenumatomas priežiūros institucijų (Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos) sprendimų dėl baudų ir kitų poveikio priemonių, taikomų subjektams, viešinimas. Tai sudaro prielaidas selektyviam poveikio priemonių taikymui, mažina skaidrumą ir prevencinį poveikį, taip pat neleidžia visuomenei ir pacientams vertinti subjektų patikimumo. Sprendimų dėl baudų ir kitų poveikio priemonių ūkio subjektams viešinimas yra įtvirtintas ir taikomas daugelyje kitų priežiūros sričių (pavyzdžiui, tokius sprendimus privalo viešinti Konkurencijos taryba, Lošimų priežiūros tarnyba, Aplinkos apsaugos departamentas, Lietuvos bankas, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir kt.). Todėl analogiško reikalavimo nustatymas sveikatos sektoriuje būtų nuoseklus su kitose priežiūros srityse taikomais skaidrumo standartais. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siekiant mažinti korupcijos rizikas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų priežiūros srityje, siūlytume įtvirtinti Valstybinės ligonių kasos ir Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos pareigą viešai skelbti sprendimus dėl baudų ir kitų poveikio priemonių taikymo (netaikymo) subjektams.“</p>	<p>ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantis subjektas savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie priimtus administracinius sprendimus dėl poveikio priemonių taikymo. Skelbiama informacija, įskaitant informaciją apie teisės akto reikalavimo pažeidimą padariusio ūkio subjekto tapatybę (fizinio asmens, vykdančio ūkinę veiklą, vardą, pavardę, juridinio asmens (juridinio asmens ar kitos organizacijos filialo) pavadinimą, kodą), padaryto teisės akto reikalavimo pažeidimo esmę, pritaikytos poveikio priemonės rūšį (baudą ir (ar) licencijos galiojimo sustabdymą ar naikinimą) ir dydį, bet tuo neapsiribojant. Informacija skelbiama laikantis šių reikalavimų(…).“</p> <p>Siekiant nedubliuoti nurodyto reglamentavimo, SPIĮ projektas siūlomomis nuostatomis nepildomas.</p>
5.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2025 m. gruodžio 2 d. raštas Nr. 2025-12-02	
5.1.	<p>„Dauguma savivaldybių pažymi, kad Įstatymų projektuose numatytos naujos poveikio priemonės (piniginės baudos, draudimas dvejus metus sudaryti naują sutartį, jeigu ankstesnė sutartis buvo nutraukta dėl teisės aktų pažeidimų) gali būti per griežtos ir kelti grėsmę įstaigų finansiniam stabilumui. Atkreipiame dėmesį, kad pažeidimai galimi dėl įvairių priežasčių, pavyzdžiui, dėl informacinių sistemų sutrikimų (kai nėra galimybės savalaikiai patikrinti paciento draustumo), dėl žmogiškųjų klaidų (kai registratūros darbuotojai ar paslaugas teikiantys gydytojai suklysta dėl teisės aktų reikalavimų taikymo pasikeitus reglamentavimui) ir pan. Atsižvelgdami į tai, siūlome pažeidimus vertinti pagal juos lėmusias aplinkybes ir taikyti proporcingas poveikio priemones.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kiek teikiama pastaba yra susijusi su SPIĮ projektu, ji nėra teisinga, nes piniginės baudos bus taikomos tik tuomet, kai įstaiga pažeis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje bei 54 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų reikalavimus. Iš esmės tai yra higienos reikalavimai, apsirūpinimo medicinos priemonių, asmeninės apsaugos priemonių ir kitų veiklai vykdyti būtinų priemonių atsargomis, personalo, patalpų ir teisinės formos reikalavimai, kurie yra esminiai kokybiškoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti ir pacientų saugai užtikrinti. Pažeidimai bus analizuojami įvertinant visas aplinkybes. Atsižvelgiant į jas, bus taikomos tinkamos, proporcingos poveikio priemonės.</p>

5.2.	<p>„Savivaldybės pažymi, kad Įstatymų projektuose nėra numatyta, kaip būtų užtikrinamas nepertraukiamas sveikatos priežiūros paslaugų teikimas tuo atveju, jei dvejiems metams būtų stabdoma sveikatos centrų veikla. Tokie sveikatos centrai apima pirminę sveikatos priežiūrą, ligonines ir psichikos sveikatos centrus, todėl paslaugų teikimo sustabdymas sukeltų realią grėsmę savalaikiam ir prieinamam sveikatos priežiūros paslaugų teikimui, ypač mažesnėse savivaldybėse. Siūlome projektuose aiškiai nustatyti alternatyvius paslaugų teikimo mechanizmus (pvz., esamų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų veiklos tęstinumą, laikiną funkcijų perdavimą kitoms įstaigoms ar kt.), kad būtų išvengta neigiamų pasekmių gyventojų sveikatai.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>SPIĮ projektu naujai įteisinamos tik papildomos poveikio priemonės – piniginės baudos. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijų galiojimo stabdymo ir panaikinimo pagrindai nekeičiami, todėl nėra pagrindo nuogastavimams ir papildomam reglamentavimui.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 46 straipsnio 1 dalį asmens sveikatos priežiūros įstaigos privalo nustatyti vidaus tvarkos taisykles, kuriose, be kitų dalykų, turi būti numatyta pacientų lankymo, išrašymo ir perkėlimo į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas tvarka. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 54 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad, sustabdžius asmens sveikatos priežiūros įstaigoje paslaugų teikimą, įstaigos pacientai Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka perkeliama (perregistruojami) į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas.</p> <p>Atsižvelgiant į ta, kas išdėstyta, siūlomas papildomas reglamentavimas yra perteklinis.</p>
5.3.	<p>„Kai kurios savivaldybės siūlo aiškiai nustatyti piniginių baudų diferencijavimą pagal pažeidimo pobūdį bei jų padarinius.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>SPIĮ projektu naujai įteisinamos papildomos poveikio priemonės – piniginės baudos – bus taikomos tik tuomet, kai įstaiga pažeis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje bei 54 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų reikalavimus. Iš esmės tai yra higienos reikalavimai, apsirūpinimo medicinos priemonių, asmeninės apsaugos priemonių ir kitų veiklai vykdyti būtinų priemonių atsargomis, personalo, patalpų ir teisinės formos reikalavimai, kurie yra esminiai kokybiškoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti ir pacientų saugai užtikrinti. Todėl piniginės baudos bus skiriamos tik už esminius teisės aktų pažeidimus. Manome, kad netikslinga diferencijuoti piniginių baudų dydžio pagal padarinius, nes tai, ar dėl nustatytų pažeidimų buvo padaryta žala pacientų sveikatai ar gyvybei, ar tokios žalos nebuvo, nekeičia paties pažeidimo esmės ir sunkumo. Piniginės baudos dydis bus lygus įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui. Toks piniginių baudos dydžio apskaičiavimas pasirinktas kaip</p>

		prevencinė atgrasymo priemonė, skatinanti įstaigas kaip įmanoma labiau vengti esminių pažeidimų.
6.	Diagnostikos ir gydymo įstaigų asociacijos 2025 m. gruodžio 2 d. rašas	
6.1.	<p>„DIGA supranta SAM parengtų projektų tikslą ir siekį stiprinti sveikatos priežiūros įstaigų ir sveikatos priežiūros specialistų veiklos, teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir PSDF lėšomis apmokamų paslaugų kontrolės reikalavimus bei didinti kontrolės institucijų galias tuo tikslu, jog teisės aktų pažeidėjai, kurių veikla sukėlė žalą pacientų gyvybei bei sveikatai arba tyčiniaus veiksmais padarė žalą PSDF biudžetui būtų atgrasomi nuo neteisėtų veiksmų.</p> <p>Tuo pačiu DIGA išsako savo abejones ir nuogąstavimus dėl šiuo metu egzistuojančios reguliacinės (teisės aktų) aplinkos, teismų praktikos bei institucinės praktikos, kurių praktinis taikymas Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose (nepriklausomai nuo jų pavaldumo bei kapitalo) yra itin skirtingas.</p> <p>DIGA, palyginusi SDĮ projekto nuostatas su kitų valstybės institucijų (Valstybinės mokesčių inspekcijos, Konkurencijos tarybos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir kt.) priimamų sprendimų ir taikomų sankcijų reguliavimu, daro išvadą, kad SDĮ projekte ir ANK projekte siūlomi pakeitimai gali būti kildinami Valstybinės mokesčių inspekcijos kontrolės ir sankcijų teisiniu reguliavimu.</p> <p>Tenka pripažinti, kad šiuo metu Valstybinės mokesčių inspekcijos veiklos modelis yra vienas pažangiausių tarp Lietuvos kontrolės ir priežiūros institucijų ir šio pavyzdžio pasitelkimas yra sveikintinas. Tuo pačiu būtina priminti, jog Valstybinė mokesčių inspekcija yra parengusi daugelį savo veikos komentarus (kaip viena ar kita įstatymo nuostata turi būti traktuojama praktikoje), šie komentarai ne kartą buvo aptarti su apskaitos, audito bei verslo bendruomenėmis, siekiant kompromisinių sprendimų ir nuoseklaus praktinio taikymo.</p> <p>DIGA atkreipia gerbiamų institucijų dėmesį, kad paminėtos veiklos komentarus parengimo, jų aptarimo ir suderinimo su suinteresuota bendruomene (pacientai, specialistai, gydymo įstaigos) Lietuvos sveikatos sistemoje iki šiol nėra. Tai kelia ypatingą nerimą ir susirūpinimą, kadangi pacientų kaip teikiamų paslaugų naudos gavėjų lūkesčiai ir poreikiai,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>1) SPIĮ projekte numatytas įsigaliojimo terminas perkeltas į 2026 m. lapkričio 1 d.</p> <p>2) SPIĮ projektu numatomas aiškus ir konkretus reglamentavimas, todėl nėra jokio pagrindo rengti papildomus komentarus.</p>

	<p>specialistų ir įstaigų kaip paslaugų teikėjų bei kontrolės institucijų požiūris ir aiškinimas vienos ar kitos klinikinės bei finansinės situacijos gali iš esmės skirtis (ir praktika rodo, kad tikrai skiriasi).</p> <p>Atsižvelgdama į šioje dalyje išdėstytus argumentus, DIGA siūlo:</p> <p>1) keisti SDĮ projekte ir SSĮ projekte apibrėžtą įsigaliojimo terminą ir vietoje 2026 m. gegužės 1 d. nustatyti, kad siūlomi pakeitimai įsigalioja nuo 2027 m. lapkričio 1 d.;</p> <p>2) papildyti SDĮ ir SSĮ projektus, numatant, kad kontrolės institucijos (atitinkamai Valstybinė ligonių kasa (toliau – VLK) bei Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (toliau - VASPVT) ne vėliau kaip iki 2027 m. gegužės 1 d. turi parengti ir su suinteresuotais socialiniais partneriais (pacientų, specialistų bei įstaigų organizacijomis) suderina abiejų institucijų parengtus komentarus dėl jų veiklos srities kontrolės ir priežiūros sprendimų taikymo.“</p>	
6.2.	<p>„SPĮI projekte siūloma nustatyti, kad baudos dydis, kurį VASPVT pritaiko gydymo įstaigai „yra lygus įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui“. Ši formuluotė reiškia, kad už bet kokį gydymo įstaigos padaromą pažeidimą, išskyrus mažareikšmius, būtų taikomas toks pats baudos dydis, neatsižvelgiant į pažeidimo mastą, sukeltas pasekmes (ar pažeidimas yra formalus (dokumentų pildymo), ar realiai sukėlė žalą paciento gyvybei / sveikatai)) ir kitas aplinkybes.</p> <p>DIGA, apibendrindama šioje dalyje išdėstyta, prašo:</p> <p>1) SAM pateikti išsamius, nuoseklius ir detalius paaiškinimus, kokių faktinių bei teisinių pagrindų SSĮ projekte siūlomą nustatyti piniginę baudą už pažeidimus, kurios dydis yra lygus įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui?</p> <p>2) Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos įvertinti, ar SSĮ projekte siūlomos nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo reikalavimus bei Institucijų atliekamų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pirmiausia pažymėtina, kad piniginės baudos nebus skiriamos už formalius (dokumentų pildymo ar pan.) pažeidimus. Piniginės baudos bus taikomos tik tuomet, kai įstaiga pažeis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje ir 54 straipsnio. 1 dalyje nurodytų teisės aktų reikalavimus. Iš esmės tai yra higienos reikalavimai, apsirūpinimo medicinos priemonių, asmeninės apsaugos priemonių ir kitų veiklai vykdyti būtinų priemonių atsargomis, personalo, patalpų ir teisinės formos reikalavimai, kurie yra esminiai kokybiškoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti ir pacientų saugai užtikrinti. Todėl piniginės baudos bus skiriamos tik už esminius teisės aktų pažeidimus. Manome, kad nėra tikslinga diferencijuoti piniginių baudų dydžio pagal padarinius, nes tai, ar dėl nurodytų pažeidimų buvo padaryta žala pacientų sveikatai ar gyvybei, ar tokios žalos nebuvo, nekeičia paties pažeidimo esmės ir sunkumo.</p> <p>1) Piniginės baudos dydis bus lygus įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui. Toks piniginės baudos dydžio apskaičiavimas pasirinktas kaip prevencinė atgrasymo priemonė, skatinanti įstaigas kaip įmanoma labiau vengti</p>

	<p>priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511, reikalavimus.“</p>	<p>esminių pažeidimų, ir kaip proporcinga finansinė priemonė, taikoma atsižvelgiant į įstaigos finansinę situaciją;</p> <p>2) SPIĮ projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Šios institucijos nenustatė, kad SPIĮ projekto nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo bei Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511, reikalavimų.</p>
7.	<p>Lietuvos Respublikos odontologų rūmų 2025 m. gruodžio 2 d. raštas Nr. 25/01-473</p>	
	<p>„Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 52, 58 ir 59 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 581 straipsniu įstatymo projekte (toliau – SPIĮ Projektas) numatyta nauja papildoma sankcija – piniginių baudų įstaigoms skyrimas. Atkreiptinas dėmesys, kad piniginių baudų skyrimas yra numatyta kaip papildoma sankcija – kartu su įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencijos ar jos dalies galiojimo sustabdymu ar panaikinimu.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtame Verslo priežiūros vadove yra teigiama:</p> <p>„Gera žinoma šūkis „Inspektorius – ne baudėjas, o konsultantas!“ apibūdina priežiūros specialisto tikslą – padėti ūkio subjektui suprasti teisės aktų reikalavimus ir užtikrinti, kad jo klientai ir kiti visuomenės nariai nenukentėtų, o ne bausti už patikrinimo metu rastus teisės aktų reikalavimų pažeidimus. Ilgalaikėje perspektyvoje metodinės pagalbos teikimas yra daug efektyvesnė priemonė, nei pažeidimų fiksavimas. Laiku gavę informaciją, ūkio subjektai geriau supranta, kaip laikytis teisės aktų reikalavimų.“</p> <p>Pažymėtina, kad daugelis teisės aktų pažeidimų, neatitikimų kyla ne dėl įstaigų tyčinių veiksmų, o dėl nežinojimo ar netinkamo teisės aktų interpretavimo. Todėl tinkamas bendradarbiavimas tarp priežiūros institucijų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų yra geriausi prevenciniai veiksmai ir padidintų atitiktį teisės aktų keliamiems reikalavimams.</p> <p>Taip pat nuolatinė vykdoma priežiūra ir atsakomybės neišvengiamumas užtikrina teisės reikalavimų įgyvendinimą, o ne sankcijų dydis. Juk</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Priešingai, nei teigiama pastaboje, įstatymų projektų aiškinamajame rašte aiškiai pagrįstas papildomų poveikio priemonių – piniginių baudų – poreikis ir paaiškinta, kodėl naujos poveikio priemonės turės prevencinį atgrasomąjį poveikį:</p> <p>VASPV, vykdydama ūkio subjektų priežiūrą, taip pat turi labai ribotą pasirinkimą poveikio priemonių, kurios gali būti taikomos nustačius Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje ir 54 straipsnio 1 dalyje nurodytus pažeidimus. Poveikio priemonių trūkumas pasireiškia tuo, kad, nustačius teisės aktų pažeidimus ir taikant Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme numatytas poveikio priemones – licencijos ar jos dalies galiojimo, ar licencijoje nurodytų paslaugų teikimo sustabdymą, yra užkardomi pažeidimai, tačiau tai neskatina ūkio subjektų (asmens sveikatos priežiūros įstaigų) laikytis teisės aktų reikalavimų ir neatgraso jų nuo pažeidimų darymo. Prieš taikant poveikio priemonę, privaloma asmens sveikatos priežiūros įstaigą įspėti ir numatyti terminą pažeidimams pašalinti, pavyzdžiui, reikiams medicinos priemonėms įsigyti, reikiamos kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialistams įdarbinti, nors iki tol kelis mėnesius ar net kelerius metus atitinkamų medicinos priemonių ar specialistų asmens sveikatos priežiūros įstaiga neturėjo, t. y. esamos poveikio priemonės ir jų skyrimo tvarka neveikia prevenciškai ir neskatina įstaigų laikytis teisės aktų reikalavimų, nes, nustačius pažeidimus, įstaigai bus suteikta galimybė pašalinti trūkumus be jokių neigiamų</p>

<p>sustabdžius įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencijos galiojimą yra maksimali bauda, kadangi įstaiga netenka teisės išvis užsiimti sveikatos priežiūros veikla.</p> <p>Šiuo metu yra galiojančios ir Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos taikomos piniginės sankcijos, tačiau Projektų aiškinamajame rašte nėra pateikiama konkrečių įrodymų, kad piniginių sankcijų taikymas turėtų išskirtinę reikšmę, atgrasant nuo teisės aktų pažeidimo.</p> <p>Projektų aiškinamajame rašte yra deklaruojama, kad „Įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės, nes jais reguliuojamos ne asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų veiklos sąlygos, bet nustatomos poveikio priemonės, kuriomis būtų siekiama paveikti minėtas įstaigas ir įmones, kad jos laikytųsi atitinkamą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, ir atgrasyti jas nuo pažeidimų darymo.“ Tačiau tikėtina didesnės sankcijos sukurs neigiamas pasekmes įstaigoms, o ne labiau atgrasys asmens sveikatos priežiūros įstaigas nuo pažeidimų darymo.“</p>	<p>padarinių. Net ir panaikinus asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją, pašalinusi pažeidimus įstaiga vėl gali kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo. Pažymėtina, kad asmens sveikatos priežiūros veikla yra viena iš nedaugelio sričių, kuria verstis reikalinga licencija. Licencija išduodama, jei įstaiga atitinka teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, nustatytus higienos reikalavimus, apsirūpinimo medicinos priemonių, asmeninės apsaugos priemonių ir kitų veiklai vykdyti būtinų priemonių atsargomis, taip pat personalo, patalpų ir teisinės formos reikalavimus. Šie reikalavimai nėra formalūs, nes neturėdama reikalingų specialistų (gydytojų, slaugytojų, akušerių), neturėdama reikalingų medicinos priemonių ar neatitinkanti higienos reikalavimų įstaiga negali suteikti tinkamų ir kokybiškų paslaugų. Neturint reikiamų specialistų, medicinos priemonių, nehigieniškais sąlygomis ne tik nesuteikiamos kokybiškos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, t. y. nesuteikiama reikiama medicininė pagalba, bet rizikuojama paciento sveikata ar net gyvybe – netinkamas paslaugų suteikimas gali lemti ir lemia, kad pakenkiama paciento sveikatai ar tai tampa paciento mirties priežastimi.</p> <p>Taigi aptariamos poveikio priemonės, turinčios užtikrinti pacientų saugą ir kokybišką asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, neatlieka savo funkcijos – neatgraso asmens sveikatos priežiūros įstaigų nuo teisės aktų pažeidimų darymo, todėl yra pakankamas pagrindas konstatuoti, kad šiais atvejais reikalinga papildoma ekonominio poveikio priemonė – piniginė bauda, kuri būtų taikoma už Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje ir 54 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų pažeidimus. Piniginė bauda būtų taikoma visais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar asmens sveikatos priežiūros įstaiga pašalins pažeidimus, ar dėl nustatytų pažeidimų bus stabdomas licencijos ar jos dalies galiojimas, ar ji pati prašys stabdyti ar naikinti savo licencijos ar jos dalies galiojimą. Todėl tokiu būdu bus užtikrinamas įstaigos atsakomybės už padarytus pažeidimus neišvengiamumas ir didesnės įstatymais saugomos vertybės – pacientų sveikatos ir gyvybės – apsauga.</p>
--	--

		Pažymėtina, kad neigiamų pasekmių sulauks teisės aktų nesilaikančios įstaigos, o įstaigos, tinkamai vykdančios teisės aktų reikalavimus, įgis sąžiningą pranašumą.
8.	Viešosios įstaigos Jonavos ligoninės 2025 m. gruodžio 12 d. raštas	
8.1.	<p>„SDĮ, SPIĮ ir ANK projektais siūlomas perteklinis reguliavimas ir bausmių išplėtimas. Nėra duomenų, pagrindžiančių, kad dabartinis reguliavimas neefektyvus. Proporciningumo ir būtinybės vertinimas neįvykdytas.</p> <p>Pasiūlymas: Pateikti aiškią analizę ir pagrindimą, kodėl siūlomas griežtinimas būtinas. Įvertinti poveikį pacientams ir sistemai.“</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte išsamiai ir motyvuotai pagrindžiamas naujų poveikio priemonių įteisinimo būtinumas ir ANK numatytų piniginių sankcijų didinimas.</p>
8.2.	<p>„SDĮ ir SPIĮ projektais nustatomos naujos piniginės baudos ir sutarčių ribojimai gali sukelti dvigubą atsakomybę (VLK priemonės + licencijos priemonės + ANK).</p> <p>Pasiūlymas: Peržiūrėti sankcijų sistemą, nustatyti, kad baudos nesidubliuotų ir būtų proporcingos pažeidimo pavojingumui.“</p>	<p>Neatsižvelgta. SDĮ, SPIĮ ir ANK projektais numatytos poveikio priemonės nesidubliuoja, nustatyti aiškūs jų skyrimo pagrindai bei jų skyrimo tvarka ir asmenys, kuriems taikoma atsakomybė.</p>
8.3.	<p>„VLK ir VASPVĮ įgaliojimų išplėtimas - Diskrecijos išplėtimas be nepriklausomos kontrolės, aiškių sankcijų ribų ar skundų procedūrų detalizavimo.</p> <p>Pasiūlymas: Nustatyti aiškias kontrolės ribas, nepriklausomą priežiūrą ir skundų nagrinėjimo procedūras.“</p>	<p>Neatsižvelgta. SDĮ, SPIĮ ir ANK projektais numatytos konkrečios poveikio priemonės, nustatyti aiškūs jų skyrimo pagrindai bei jų skyrimo tvarka ir asmenys, kuriems taikoma atsakomybė.</p>
8.4.	<p>„Įstatymų projektų poveikis paslaugų prieinamumui - Projektai gali lemti įstaigų pasitraukimą, sumažinti paslaugų prieinamumą regionuose. Socialinio-ekonominio poveikio analizė neatlikta.</p> <p>Pasiūlymas: Prieš priimant projektus atlikti socialinio-ekonominio poveikio analizę ir įvertinti regioninį paslaugų prieinamumą.“</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte išsamiai ir motyvuotai pagrindžiamas naujų poveikio priemonių įteisinimo būtinumas ir ANK numatytų piniginių sankcijų didinimas.</p>
8.5.	<p>„Projekto tarpusavio nesuderinamumas - SDĮ, SPIĮ ir ANK nuostatos keičiamos, tačiau nėra vertinama jų sąveika.</p> <p>Pasiūlymas: Organizuoti papildomas konsultacijas su sektoriaus atstovais ir teisininkais dėl nuostatų suderinamumo.“</p>	<p>Neatsižvelgta. SDĮ, SPIĮ ir ANK projektais numatytos poveikio priemonės nesidubliuoja, nustatyti aiškūs jų skyrimo pagrindai bei jų skyrimo tvarka ir asmenys, kuriems taikoma atsakomybė.</p>

8.6.	<p>„Bendras reguliavimo principas - Projektai orientuoti vien į baudas ir draudimus, neatitinka prevencijos, konsultavimo ir gerosios ES praktikos principų.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Parengti alternatyvų variantą, orientuotą į prevenciją, standartizavimą ir proporcingą atsakomybę, ne vien tik bausmes.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaba deklaratyvi ir neargumentuota. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte išsamiai ir motyvuotai pagrindžiamas naujų poveikio priemonių įteisinimo būtinumas ir ANK numatytų piniginių sankcijų didinimas.</p>
------	--	---